

„Kalėdos“ yra kilęs iš žodžio „kalėti, kali“. Žiemos metu žemė sustingsta, tarsi „kali“. Anot istorijų ir tautologijos tyrėjų, Kalėdų šventimo papročiai be galo seni.

VideoLightBox Gallery generated by VideoLightBox.com

#videogallery a#videolb{display:none}

Lietuviai nuo seno šventė saulėgrįžos šventę. Apie gruodžio 20-23 d. šiauriniame žemės pusrutulyje būna ilgiausia naktis ir trumpiausia diena, o apytikriai nuo gruodžio 24-osios - dienos pradeda ilgėti, taigi – saulė tarsi sugrįžta.

Tamsiuoju metų laiku buvo ruošiamasi saulės sugrįžtuvėms – dainuojamos kalendorinės dainos, žaidžiami žaidimai, pranašaujami orai, buriama, kokia sėkmė laukia kitais metais. Senovinėse lietuvių dainose atsispindi saulės pasitikimo motyvas:

„Vai atvažiuoja lėliu Kalėda

Auksiniais ratais, šilko botagais

Lėliu Kalėda Kalėda".

Tai saulė atrieda auksiniu vežimu, o šilko botagai - švelnūs saulės spinduliai, kuriais ji tarsi raižo žemę.

Žiemos saulėgrįžos šventę nuo seno šventė įvairios tautos. Pvz., Graikai šventė šviesos dievo Dionizo šventę, indoiranėnai - saulės dievo Mitros šventę, romėnai - Nenugalimos Saulės gimimo šventę. Religijų tyrėjai pastebi, kad gruodžio 24-oji laikoma daugybės pasaulio religijų dievų gimimo švente. Daugumoje religijų šią dieną būtent gimsta Saulės dievybė, nes saulė sugrįžta į žemę. Pagal krikščionišką religiją, šią dieną gimė Jėzus Kristus, kurio aureolė taip pat panaši į saulę.

Senovinėse Kalėdų dainose sutinkamas ir mėnulio simbolis.

„Oi atabėga bistrus alnelis

Lėliu Kalėda, Kalėda.

Bistrus alnelis devyniaragis

Lėliu Kalėda, Kalėda."

Elnias devyniaragis lietuvių pagonių tikėjime - mėnulio simbolis. Nuo priešpilnio mėnulio iki pilnaties - 9 paros, todėl jis vadinamas devyniaragiu.

Iš dainų atsekama, kad baltas elnias išbėga per žiemos saulėgrįžą, o atbėga per Kalėdas. Kai kuriose dainose elnias ant ragų atneša saulę. „Kalėdos“ yra kilęs iš žodžio „kalėti, kali“. Žiemos metu žemė sustingsta, tarsi „kali“. Anot istorijų ir tautologijos tyrėjų, Kalėdų šventimo papročiai be galo seni. Lietuviai nuo seno šventė saulėgrįžos šventę. Apie gruodžio 20-23 d. šiauriniame žemės pusrutulyje būna ilgiausia naktis ir trumpiausia diena, o apytikriai nuo gruodžio 24-osios - dienos pradeda ilgėti, taigi – saulė tarsi sugrįžta.

Tamsiuoju metų laiku buvo ruošiamasi saulės sugrįžtuvėms – dainuojamos kalendorinės dainos, žaidžiami žaidimai, pranašaujami orai, buriama, kokia sėkmė laukia kitais metais.

Senovinėse lietuvių dainose atsispindi saulės pasitikimo motyvas:

„Vai atvažiuoja lėliu Kalėda

Auksiniais ratais, šilko botagais

Lėliu Kalėda Kalėda".

Tai saulė atrieda auksiniu vežimu, o šilko botagai - švelnūs saulės spinduliai, kuriais ji tarsi raižo žemę.

Žiemos saulėgrįžos šventę nuo seno šventė įvairios tautos. Pvz., Graikai šventė šviesos dievo Dionizo šventę, indoiranėnai - saulės dievo Mitros šventę, romėnai - Nenugalimos Saulės gimimo šventę. Religijų tyrėjai pastebi, kad gruodžio 24-oji laikoma daugybės pasaulio religijų dievų gimimo švente. Daugumoje religijų šią dieną būtent gimsta Saulės dievybė, nes saulė sugrįžta į žemę. Pagal krikščionišką religiją, šią dieną gimė Jėzus Kristus, kurio aureolė taip pat panaši į saulę.

Senovinėse Kalėdų dainose sutinkamas ir mėnulio simbolis.

„Oi atabėga bistrus alnelis

Lėliu Kalėda, Kalėda.

Bistrus alnelis devyniaragis

Lėliu Kalėda, Kalėda."

Elnias devyniaragis lietuvių pagonių tikėjime - mėnulio simbolis. Nuo priešpilnio mėnulio iki pilnaties - 9 paros, todėl jis vadinamas devyniaragiu.

Iš dainų atsekama, kad baltas elnias išbėga per žiemos saulėgrįžą, o atbėga per Kalėdas. Kai kuriose dainose elnias ant ragų atneša saulę.

Žemiausias Saulės taškas metų cikle, pati trumpiausia diena ir ilgiausia naktis. Žiemos Saulėgrįža įvyksta gruodžio 21-22 dienomis, kas sutampa su astronomine žiemos pradžia. Saulė pasiekia savo žemiausią metų tašką, ir naktį, pasislėpusi už horizonto, užbaigia Metų Virsmą, palikdama mūsų pasaulį tamsiausios, ilgiausios ir paslaptlingiausios nakties valiai. Ši naktis - tarsi simbolinė Saulės mirtis, būseną prieš naują Gimimą, kuomet visa, kas gyva, priklauso tarsi dviem pasauliams. Tai pasaulių sąlytis, taškas, kuriame vyksta stebuklai, kuriame atsiveria pažinimas ir švenčiausias Kosminės Būties, Gyvenimo ir Mirties Rato sakralumas, kuomet žmogus Saulės virsme išvelgia savo paties individualųjį kelią bei egzistenciją. Juk ne veltui sakoma - kaip viršuje, taip ir apačioje. Kaip Danguje, taip ir ant žemės.